

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. GRUODŽIO 11 D. NUTARIMO NR. 1950 „DĖL KELIŲ EISMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
1.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2023 m. vasario 13 d. raštas Nr. (1.6Mr) 2T-167	3. Įstatymo 13 straipsnio 14 dalyje nustatomas reikalavimas vairuotojui išlipus iš „motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos, traktoriaus, savaeigės mašinos, privalo vilkėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais.“ Manytina, kad Įstatymu norima pasakyti, jog reikalavimas taikomas išlipant ne tik iš motorinės transporto priemonės ar motorinės transporto priemonės su priekaba, bet ir iš priekabos. Pastebėtina, kad Nutarimo projekte dėstomo 22 p. formuluo­­tė nereikalauja vairuotojo vilkėti ryškiaspalvę liemenę išlipus iš priekabos. Manytina, kad šis punktas turėtų būti formuluojamas pagal Įstatyme įtvirtintą reikalavimą.	Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Įstatymas) 13 straipsnio 14 dalis suformuluota netinkamai. Įstatymo 2 straipsnio 92 dalyje nustatyta, kad vairuotoju laikomas asmuo, vairuojantis transporto priemonę. Priekaba neturi vairuotojo, o vairuotojas negali išlipti iš priekabos. Priekaba yra tempiama motorinės transporto priemonės ar traktoriaus. Susisiekimo ministerija šiuo metu rengia Įstatymo pakeitimą, kuriuo tikslins Įstatymo nuostatas, kuriose vartojama netinkama formuluo­­tė „motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos“ vairuotojas. Vietoj jos turėtų būti nurodoma „motorinės transporto priemonės ir jos junginio su priekaba“ vairuotojas.
		5. Nutarimo projekto 201 punkte dėstoma rekomendacija „kad vaikas specialioje jo ūgiui ir masei pritaikytoje sėdynėje, kuri atsukta kryptimi, priešinga įprastai motorinės transporto priemonės važiavimo kryptčiai, <i>būtų vežamas kaip galima ilgiau (kol sąlygos tai leidžia).</i> “ Yra nekonkre­ti ir nesukurianti pridėtinės vertės. Siūlytina įvertinti, ar tokio turinio rekomendacija yra Kelių eismo taisyklių turinio dalykas. Manytina, kad kėdučių gamintojai instrukcijose nurodo konkrečios kėdutės tvirtinimo ir vaiko vežimo saugumo rekomendacijas.	Atsižvelgta iš dalies. Pakartotinai įvertintas siūlomo Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – KET), papildymo tikslingumas, o KET 201 punktą papildanti rekomendacija patikslinta pagal kitų institucijų pastabas, nuostata suformuluota konkrečiau, akcentuojant svarbą laikytis specialių sėdinių gamintojų reikalavimų: „Rekomenduojama, kad vaikas specialioje jo ūgiui ir masei pritaikytoje sėdynėje, kuri atsukta kryptimi, priešinga įprastai motorinės transporto priemonės važiavimo kryptčiai, būtų vežamas kaip galima ilgiau (kaip nurodo sėdynės gamintojas).“ Susisiekimo ministerija gana dažnai sulaukia tėvų klausimų, kada užtelėjusį vaiką galima vežti ne priešinga įprastai motorinės transporto priemonės važiavimo kryptčiai, bet pagal važiavimo kryptį. Tėvus pasiekia skirtinga informacija konsultuojantis specializuotose parduotuvėse, ieškant atsakymų sėdinių gamintojų interneto svetainėse ir KET. Pažymėtina, kad 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 91/671/EEB dėl

			<p>saugos diržų ir vaikų tvirtinimo sistemų transporto priemonėse privalomojo naudojimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. vasario 27 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva 2014/37/ES, ir taip pat KET neaptaria, kiek ilgai būtina vežti vaiką, atsuktą prieš motorinės transporto priemonės važiavimo kryptį, nes tai priklauso nuo sėdynės charakteristikų.</p> <p>Pažymėtina, kad naujesnio tipo sėdynės leidžia vežti vaiką saugiau atsukus kryptimi, priešinga įprastai motorinės transporto priemonės važiavimo kryptčiai, gerokai ilgiau (mažiausiai iki 15 mėn. amžiaus arba net iki 105 cm ūgio). Siekiant užtikrinti kuo didesnę vaiko vežimo automobilyje saugumą, tikslinga paisyti sėdynių gamintojų nurodomų reikalavimų, rekomendacijų ir neskubėti sėdynes atsukti automobilio važiavimo kryptimi. Atsižvelgdama į tai, Susisiekimo ministerija siūlo KET numatyti rekomendaciją ir joje aiškiai nurodyti, kad labai svarbu laikytis sėdynės gamintojo reikalavimų.</p>
2.	<p>Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Eismo organizavimo skyriaus 2023 m. vasario 20 d. raštas Nr. A51-31157/23(2.9.3.1E-EIS)</p>	<p>Informuojame, kad galiojantys teisės aktai nedraudžia gyvenamojoje zonoje įrengti pėsčiųjų perėjas. Pagal KET 42 p. „Į kitą važiuojamosios dalies pusę pėstieji privalo eiti tik pėsčiųjų (taip pat požeminėmis ir esančiomis virš kelio) perėjomis, o kur jų nėra, – sankryžose pagal šaligatvių arba kelkraščių liniją(....)“. Pagal KET 175 p. „Pėstiesiems leidžiama judėti važiuojamąja dalimi visoje gyvenamojoje zonoje, tačiau jie neturi trukdyti transporto priemonių eismui.</p> <p>Gyvenamojoje zonoje pėstieji turi pirmumo teisę prieš transporto priemones.“. Atsižvelgiant į KET punktų neatitikimus vienas kitam, siūlome koreguoti KET 42 p. išdėstant jį taip: Į kitą važiuojamosios dalies pusę pėstieji privalo eiti tik pėsčiųjų (taip pat požeminėmis ir esančiomis virš kelio) perėjomis, išskyrus Taisyklių 175 p. nurodytus reikalavimus, o kur jų nėra, – sankryžose pagal šaligatvių arba kelkraščių liniją. Pėstieji neturi peržengti perėjos ribų. Kai matomumo zonoje perėjos ar sankryžos nėra, leidžiama eiti stačiu kampu į abi puses gerai apžvelgiamose vietose, tačiau tik įsitikinus, kad eiti saugu. Rekomenduojama, kad</p>	<p>Neatsižvelgta. Susisiekimo ministerijos nuomone, KET nustatytas siūlomą išimtį, pėsčiųjų perėjų įrengimas gyvenamojoje zonoje netenka prasmės, todėl toks KET pakeitimas netikslingas.</p> <p>Kelio savininkas, norėdamas koncentruoti pėsčiųjų srautus gyvenamojoje zonoje, įrengia pėsčiųjų perėjas. Jei tokio poreikio reguliuoti pėsčiųjų srautus gyvenamojoje zonoje nėra, pėsčiųjų perėjos neįrengiamos. Pažymėtina, kad bendruoju atveju, nepaisant gyvenamojoje zonoje galiojančių specialių reikalavimų (KET 175 p.: <i>Pėstiesiems leidžiama judėti važiuojamąja dalimi visoje gyvenamojoje zonoje, tačiau jie neturi trukdyti transporto priemonių eismui. Gyvenamojoje zonoje pėstieji turi pirmumo teisę prieš transporto priemones</i>), pėstiesiems gyvenamojoje zonoje galioja ir VI sk. reikalavimai, pavyzdžiui, nesudaryti staigios, neišvengiamos kliūtis – įžengti į važiuojamąją dalį tik po to, kai pėstieji įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį ir įsitikina, kad tai saugu (KET 44 p.), jei pėsčiųjų perėjos įrengtos, į kitą važiuojamosios dalies pusę eiti tik pėsčiųjų perėjomis (KET 42 p.), jei įrengti šviesoforai, vadovautis jų</p>

		tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui pėstieji, eidami į kitą važiuojamosios dalies pusę, neštūsi šviečiantį kitiems eismo dalyviams matomą žibintą arba vilkėtų ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais arba būtų prie drabužių prisisegę kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje atšvaitą.	signalais (KET 43 p.) ir pan. Susisiekimo ministerijos nuomone, neatitikimų tarp KET VI skyriaus ir XXI skyriaus reikalavimų nėra. Jei gyvenamojoje zonoje yra įrengta pėsčiųjų perėja, privalu ja naudotis, kaip nurodyta KET 42 punkte.
3.	Vairavimo mokytojų gildijos 2023 m. vasario 20 d. išvada Nr. 60	<p>5. Nesutiktina su siūlomu KET projekto 2.13 p. siūlomu pakeitimu, nes:</p> <p>Pirma – ji aiški be papildomo paaiškinimo, t. y. dubliuoja pakankamai aiškiu pirmu sakiniu prieš tai įvestą taisyklę: <i>Reikia sukti taip, kad įvažiuodama į važiuojamųjų dalių sankirtą ir išvažiuodama iš jos transporto priemonė neatsidurtų priešpriešinio eismo juostoje;</i></p> <p>Antra – ji yra aiškinamojo pobūdžio, t. y. pačios Taisyklės tampa ne taisyklių reglamentavimu, o vadovėliu, t. y. paaiškinimų rinkiniu;</p> <p>Trečia – tuomet tektų aiškinti visas taisykles, t. y. jei jau teigiama kad Taisyklėms norima suteikti ir aiškinamąją funkciją (<i>siekiant teisinio aiškumo</i>), tuomet vertėtų teikti Taisyklių papildymus toms jų formuluotėms, kurios visuomenei yra kur kas neaiškesnės: pvz.: [...] <i>Jeigu sukti leidžiama keliomis eismo juostomis, vairuotojas privalo sukti taip, kad nekliudytų sukančiajam gretima eismo juosta.</i> Vertinant išdėstytą, siūlytina šio punkto pakeitimo atsisakyti.</p> <p>6. Manytina, kad „Gyvenamosios zonos“ ir „Dviračių gatvių“ reikalavimų vienodinimas nėra priimtinas dėl jų paskirčių skirtingumo. Jeigu manoma priešingai, tuomet nėra reikalingi nei atskiri kelio ženklai nei Taisyklių reikalavimai. Todėl dalinai sutiktina su KET projekto 2.19 p. pakeitimu, bet siūlome atsisakyti KET projekto 2.20 p., t. y. nors gyvenamosios zonos yra <i>lėto ir ramaus eismo teritorijos</i>, bet joms dažnu atveju priskiriami ir keliai vedantys į minėtas teritorijas. Todėl, nesant atskiro šių kelių priskyrimui Dviračių gatvėms, dviratininkų eismas turi vykti jiems nustatyta įprasta tvarka tame tarpe taikant reikalavimą dviratininkams važiuoti viena eile ir t.t.</p>	<p>Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto teikime buvo nurodyta, kad pakeitimas inicijuojamas dėl to, kad Susisiekimo ministerija sulaukia eismo dalyvių, vairavimo instruktorių, vairuotojų mokytojų prašymų išaiškinti, kokią eismo juostą privalu pasirinkti važiuojamojoje dalyje, į kurią sukama, kai posūkis arba apsisukimas galimas iš vienos eismo juostos. Siekiant teisinio ir eismo tvarkos aiškumo, užtikrinant eismo saugumą KET 108 punkte siūloma įtvirtinti, kad jei posūkis arba apsisukimas galimas iš vienos eismo juostos, sukdamas vairuotojas gali pasirinkti bet kurią važiuojamosios dalies, į kurią jis suka, eismo juostą.</p> <p>Neatsižvelgta. KET pakeitimą inicijavo SI „Susisiekimo paslaugos“, argumentuodama tuo, kad vis daugiau senamiesčio zonų dėl itin siaurų šaligatvių ir nesant galimybės iš esmės pagerinti pėsčiųjų ir dviratininkų eismo sąlygų ženklinamos gyvenamosios zonos kelio ženklais. Be to, gyvenamųjų zonų daugėja ir kitose teritorijose (buvę sodai ir pan.). Taip sudaroma galimybė pėstiesiems eiti važiuojamosios dalies kraštu (aktualu, kai šaligatvis siauras, nėra galimybės prasilenkti su kitais pėsčiais arba šaligatvio nėra), tokiu eismo organizavimo būdu mažinamas transporto priemonių greitis ir kt. Gyvenamoji zona yra lėto ir ramaus eismo teritorija, kuri gali jungti aplink ją esančią dviratininkams skirtą infrastruktūrą ir kurioje gali būti taikomi panašūs eismo</p>

			reikalavimai kaip dviračių gatvėje. Manytina, kad gyvenamojoje zonoje dviračio vairuotojui netaikant KET 57 punkte nustatyto reikalavimo važiuoti viena eile ir kuo arčiau eismo juostos dešiniojo krašto būtų sudarytos saugesnės dviratininkų eismo sąlygos: būtų geriau pastebimi automobilių vairuotojams, važiavimas toliau nuo krašte priparkuotų automobilių leistų išvengti pavojingų situacijų, kai atidaromos automobilių durelės ar automobilis įvažiuoja į įstovėjimo vietą ar išvažiuoja iš jos.
4.	Lietuvos vairuotojų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo mokyklų asociacijos 2023 m. vasario 20 d. išvada	<p>Nepritartina siūlomam Projekto p 2.13 pakeitimui, nes:</p> <p>1) KET p. 108 taisyklė aiški ir be papildomo paaiškinimo, t. y. pakankamai aiškiu pirmu punkto sakiniu nustatoma konkreti taisyklė („Reikia sukti taip, kad įvažiuodama į važiuojamųjų dalių sankirtą ir išvažiuodama iš jos transporto priemonė neatsidurtų priešpriešinio eismo juostoje“);</p> <p>2) įvedant tokio pobūdžio paaiškinimus, KET tampa ne taisyklių norminiu dokumentu, o vadovėliu, t. y. paaiškinimų rinkiniu. KET nėra aiškinamasis teisės aktas ir neturėtų toks būti;</p> <p>3) jei jau KET norima suteikti ir aiškinamąją prasmę ir paskirtį, tuomet vertėtų teikti KET papildymus toms jų formuluotėms, kurios kelių eismo dalyviams kelia kur kas daugiau klausimų. Mūsų vertinimu, daugiau neaiškumo vairuotojams gali kelti šio punkto paskutinis sakiny: „Jeigu sukti leidžiama keliomis eismo juostomis, vairuotojas privalo sukti taip, kad nekliudytų sukančiajam gretima eismo juosta“. Pavyzdžiui, kaip turėtų elgtis vairuotojai, kai iš dviejų eismo juostų sukama į kelią su trimis eismo juostomis? Toks paaiškinimas galbūt būtų prasmingesnis, tačiau jis KET nėra teikiamas, nes KET detalus aiškinimas nėra šio teisės akto tikslas ir paskirtis.</p> <p>Nesutinkame ir siūlome atsisakyti šio punkto, nes nors gyvenamosios zonos yra lėto ir ramaus eismo teritorijos, bet joms dažnu atveju priskiriami ir keliai, vedantys į minėtas teritorijas. Todėl, nesant atskiro šių kelių priskyrimui Dviračių gatvėms, dviratininkų eismas turi vykti jiems nustatyta įprasta tvarka, laikantis reikalavimo dviratininkams</p>	<p>Neatsižvelgta. Žr. komentarą dėl Vairavimo mokytojų gildijos pastabos Nr. 5.</p> <p>Neatsižvelgta. Žr. komentarą dėl Vairavimo mokytojų gildijos pastabos Nr. 6.</p>

	važiuoti viena eile ir t.t.	
--	-----------------------------	--